

MAGYAR NÉPLAP

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI KERESZTÉNY HETILAP.

Megjelenik kétféle kiadásban; hetenkint háromszor: szerdán, pénteken és vasárnap; s hetenkint egyszer: pénteken. — Terjedelme mindig 16 oldal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VIII. ker., Práter-utca 44. sz.

A „Magyar Néplap” ára hetenkint egyszeri megjelenéssel: Egész évre 1 frt 80 kr. Fél évre — > 95 > Negyed évre — > 50 > Egyen szám 4 kr.	A „Magyar Néplap” ár „Mozsgazda” előfizetésénél: Egész évre 8 frt — kr. Fél évre 4 > 50 > Negyed évre — > 20 >	Szerkesztők: LEPSÉNYI MIKLÓS és NÉMETH GELLÉRT.	A „Magyar Néplap” ára hetenkint háromszori megjelenéssel: Egész évre 8 frt — kr. Fél évre 5 > — > Negyed évre 1 > 50 >	„Magyar Néplap” hetenkint háromszor „Mozsgazda”-val: Egész évre 7 frt 20 krj Fél évre 5 > 60 > Negyed évre 1 > 80 >
---	---	--	---	--

A sajtóügyi vádhatóság.

Szinte megérthetetlen, mennyire belénk szeretett a magyar királyi főügyészség, mint sajtóügyi vádhatóság, Csak alig is szeret éjti neki, hogy velünk foglalkozzék, bennünket meginvitáljon és egy-egy napot emlékezetessé tegyen reánk nézve, bár tudja, hogy éppen nem áhitjuk a barátságát és gráciáját; mert ha csak erőszakkal nem tartóztat magánál, iparkodunk tőle szabadulni.

Egymásután küldözgetteti nyakunkra a meghívókat, hogy alkalma legyen velünk néhány órán át tárgyalni, vagy minket dicsérni arról, hogy milyen buzgó hívők és milyen erős néppártiak vagyunk.

Hát kétségtelen, hogy ez az elismerés jól esik nekünk, de az ellen tiltakoznunk kell, hogy minden ebbeli érdemért mireánk halmozza a sajtóügyi vádhatóság az ő dicséreteit és elismerését.

Pedig, úgy látszik nem akar ettől tágitani s akárki szerez valami érdemet az egyház és a kath. vallás védelme körül, mindazért minket invitáltat meg, hogy az érdem jutalmával minket ékesithessen föl.

Nézzük csak, mit tett legutóbb?

A Krestan című tót nyelvű lapunkban talált egy közleményt, amelynek íróját szükségesnek tartotta a sajtóügyi vizsgálóbírósnál bevádolni, ami ellen természetesen egy szavunk se lehet, mert hiszen ő tudja, mi a kötelessége és miképpen kell annak megfelelnie.

E vád következtében a sajtóügyi vizsgáló-

biróság megindította az eljárást és mi kiszolgáltattuk a bevádolt közlemény szerzőjét, aki a bíróság előtt is beismerte, hogy a cikk az övé és érte a felelősséget elvállalja.

A bíróság a vizsgálatok befejezése után megállapítja a tárgyalás napját s arról úgy a közvádlót mint a vádlottat értesíti, akik a kitűzött napra annak rendje és módja szerint meg is jelennek.

Még eddig tehát semmi furcsaság nem fordult elő, csupán az tünt föl a bevádolt közlemény fölolvása után, hogy benne, néhány meg is nevezett zsidó polgártárs ellen olyan kitételek foglaltattak, amelyek elég alkalmasoknak látszhattak arra, hogy miattuk ama bizonyos személyek becsületsértési váddal élhessenek; de semmi olyan nem foglaltatott benne, amely miatt hivatalból lehetett ellene vádat emelni.

Furcsának tehát csupán az volt furcsa, hogy akik a szóban forgó közlemény által talán sértve érezhették volna magukat, azok hallgattak, aki pedig bátran hallgathatott volna, mert hivatalból üldözendő cselekményről itt szó se lehetett, csupán látszatok után meg már csak még se nyargalászhat a közvád, — az meg fölszólt, panaszt emelt.

Ámde mindez hagyján. Utóvégre valami dolog csak kell a sok alügyésznek, meg aztán gyakorlat nélkül hogyan kepezhetnék magukat?

Mindezen nem ütköztünk meg, mert úgy vesszük észre, hogy a második ezredévben igen sok minden megváltozik. Eddig például úgy volt,

Szíves bizalommal kérjük tisztelt elvbarátainkat, lapunknak apostoli buzgósággal való fontos terjesztésére, mert magasztos eszméink magvait csak így leszünk képesek széles körben elvetni és magunknak a jövőt biztosítani.

Szerk.

Keresztények! csak keresztényeknél vásároljatok!!

hogya a családi szentélybe senki be nem tolkodhatott büntetlenül; ma pedig mindennapi eset, hogy ott a polgárokat jegyzők, fegyveres csendőrök stb. merik háborgatni azért, hogy megnézzék mit olvasnak és hogy az olvasmányaikat tőlük büntetlenül elrabolják, noha panaszait már magához az igazságügyminiszterhez is fölterjesztették a Magyar Néplap utján.

Ezeket a törvényen kívül történő újításokat tehát akarva nem akarva meg kell szoknunk, mint a kutyának az örvet, a tinónak a jármót, a csikónak a hámot vagy az oroszlánnak a vas-ketrecet.

Beértük azzal az elégtétellel, (mert muszaj volt vele beérnünk), hogy akárhány esetben ártatlanoknak nyilvánított bennünket az esküdt-szék és fölmentett a törvényszék.

Igy történt abban az esetben is, amelyről itt szó van. Kimondták a vádlottra, hogy ártatlan és fölmentették őt, megítélvén részére 25 csengő ezüstforintokat, mert az ország határszéléről kellett neki Budapestre jönnie egy kaulauz kíséretében.

Az ítélet ellen a kir. ügyészségnek joga lett volna 24 órán belül föllebbezni, ezt azonban nem tette meg, mert nem talált rá okot, legalább olyant nem, amelyről föllehetett volna, hogy a legfőbb bíróság figyelembe veszi. Miután pedig ezt nem tette, az ítéletbe bele kellett volna nyugodnia, mert ezt a törvény követeli tőle.

A közvádlo ur azonban nem tudott ez ítéleten megnyugodni. Rágtá a szijat, hogy mit csináljon?

Végre akadt egy jó gondolata. Az t. i. hogy ha a pör újból való föl vételére neki se a törvény, se a magy. kir. Curia jogot nem ad: nem megy ő emiatt se Ponciusához se Pilátushoz, hanem módosít egy kicsit az előbbi vádlevelén, t. i. más nevet tesz annak a helyébe, aki előbb volt, aki a cikk szerzőségét a bíróság előtt elvállalta, de aki fölmentetett, — és mintha mi se történt volna még ebben a pörben, elkezdeti azt előlről.

Hát nem érdekes ez?

Lám, milyen buzgósággal dolgozik az ügyészség azon, hogy magának és a bíróságnak dolgot, néhány polgárnak pedig nyugtalanságot szerezzen.

Mindenesetre nagy találékonyságra vall az ügyészségnek e legujabb tette és bizonyára foglalkoztatni fogja majd a jogász köröket is, mert ehhez hasonló esetet még ugyan nem hallott a legöregebb jogász se.

De érdekes az a nem-jogász előtt is.

A bíróság előtt azonban nem volt föl tünő. Ott szépen elfogadták az ügyész vádlevelét, mely-

ben a név ki van cserélve és újból megindították a vizsgálatot, melynek eredményéből eddig csak az tűnt ki, hogy a bevádolt közlemény szerzője ugyanaz, aki érte a felelősséget annak idején a bíróság előtt elvállalta s akit akkor az esküdt-szék ítélete alapján a bíróság föl is mentett.

A királyi ügyészségnek azonban nem tesszik az, hogy a sérelmes (?) cikket egy egyszerű tót polgár írta és most azok ellen fordul, akik azt a cikket lapjukban kiadták.

A sajtótörvény mindenesetre föl jositja a közvádlo arra, hogy ne csupán a szerző, hanem a felelős szerkesztő, sőt a kiadó ellen is vádat emelhessen, csak hogy e jogát egy körülménytől teszi függővé. Azt mondja ugyanis, hogy ha valamely bepanaszolt közleménynek a szerzőjét nem lehetne megtalálni, joga van az ügyésznek vádat emelni a felelős szerkesztő, ha pedig ezt se lehetne tudni, akkor a kiadó ellen. Ha azonban a szerző föl található, akkor senki mást nem lehet támadni, csupán a szerzőt.

Ebben az esetben pedig a szerzőt meg lehetett találni, amint a tárgyalás folyamán is beigazolódott. Az ügyésznek tehát ez esetben semmi más személyhez nyulnia nem lett volna szabad, mint csupán a szerzőhöz, akit be is vádolt, de akit elítéltetnie nem sikerült.

Nincs tehát ahoz joga, hogy most a kiadók ellen támad (a felelős szerkesztő elkerülésével), de annyiban már célt ért, hogy panaszát a vizsgálóbíróság elfogadta.

Kiváncsian várjuk, hogy fog fejlődni a törvénytelenységnek e buja fattyuhajtása.

POLITIKAI HIREK

A néppárt értekezlete. Az orsz. néppárt mult szombaton értekezletet tartott, amelyen az indemnitásról szóló törvényjavaslatot vette tárgyalás alá. Hosszabb megbeszélés után a párt elhatározta, hogy azt a mostani kormánynak nem fogja megszavazni. Az indokolással dr. Major Ferenc képviselőt bízták meg.

Uj püspökök eskütétele. Ivánkovits János dr. és Radu Demeter dr. ujonan kinevezett püspökök eskütétele tegnap — december 7-én ment végbe Wlassics Gyula közoktatásügyi miniszter, egy zászlós ur s Szapary Géza gróf m. kir. főudvarmester jelenlétében. Az eskütétel után ő Felsége úgy a minisztert, mint a két püspököt privát audencián fogadta.

Az országgyűlés törvényhozási munkája hétfőn vette kezdetét az indemnitási (kötségvetési) törvényjavaslatnak tárgyalásával. A tárgyalás, melyet Hegedüs Sándor pénzügyi bizottsági előadónak rövid bevezető beszéde nyitott meg, rövid volt s jóformán csak az egyes elen-

zéki pártok nevében tett bizalmatlansági nyilatkozatra szorított.

Ugron Gábor a Házban. Az Ugron-párti képviselők között mozgalom indult meg, melynek célja Ugron Gábort rávenni, hogy a pót- és időközi választások során választassa be magát a parlamentbe. A mozgalom vezetői azzal akarják rávenni Ugron Gábort előbbi elhatározásának megváltoztatására, hogy az ő jelenléte a jelen körülmények között, mikor az ellenzék számra nézve annyira megfogyott, nélkülözhetetlen a parlamentben. Hir szerint a Kossuth-párt tagjai közül is többen adtak kifejezést ennek a nézetnek, főképp az új tagok közül, kik úgy látszik, már kezdik látni, hogy a Kossuth-párt elvhüisége nem annyira tiszta, mint ők hitték.

Megtorlás. A néppárt ellen elkövetett választási visszaéléseket kezdik megtorolni. A rózsahegy-i kerületben Kekát Agoston, kuthi plebános, a néppárt erélyes elnöke, Garlathy lipótujvári kincstári főerdész ellen a bűnvádi panaszt beadta, mivel a lefolyt választáskor egy oszadi lakost megvesztegetett azzal, hogy a kincstári erdőben elkövetett erdőkihágás miatt rárótt 190 frtnyi kártérítést és büntetést elengedte. Ez egyike a legkülönösebb kortesesszököknek, amelylyel a kincstárnak nemcsak a jelenben okozott kárt a főerdész ur, hanem a jövőre is, mert a büntetés elengedésével mintegy bátorította azokat is a kihágásokra, akiket eddig legalább a büntetéstől való félelem tartott vissza. A főerdész különben ezen tetteivel hivatalos visszaélést is követett el, mert önhatalmulag, a kincstár nevében a kártérítési összegről lemondania nem volt szabad. Garlathyn kívül még egynéhány kincstári erdősz ellen lett Rózsahegyzen a bűnvádi feljelentés megtéve — kiknek neveit azonban eddig titkolják.

Be nem nyújtott mandátumok. A képviselőházhoz négy oly választás ellen nyújtottak be petíciót, amely választásokról kiállított megbízóleveleket a ház megalakulásáig nem nyújtották be az illető képviselők. Az egyik, Biedermann Rezső, Somogy megye szigetvári kerületében megválasztott képviselő, azóta benyújtván mandátumát, az annak érvényességét megtámadó kérvény a ház hétfői ülésében sorsoltatott ki a bíráló bizottságok között. Nem nyújtották eddig be: Lányi Leo, a csacai, b. Pongrácz Anzelm az ugodi és Sima Ferenc, a szentesi kerülettől nyert megbízóleveleiket. Ha azoknak a benyújtása e hó 11-éig sem történnék meg, a ház elnöke a törvény értelmében hivatalosan fogja a nevezett képviselőket fölhívni megbízóleveleik előterjesztésére.

Új választás. Latkóczy államtitkár, kit Kolozsvári Kiss Istvánnal szemben csak néhány szónyi többséggel választottak meg Kis-Kun-Halason, nem a halasi mandátumot tartja meg s így új választást fognak elrendelni. A kormánypart szintén állit jelöltet, Teleky József gróf személyében.

A választófelirat. A képviselőház felirati bizottsága szombaton délelőtt a szabadelvű pártkör helyiségében értekezletet tartott, melyen a Pulszky Ágost által készített felirati javaslatot vette tárgyalás alá. Az előterjesztett feliratot, melynek végleges szövegét vasárnap délelőtt állapították meg, a hétfői ülésen terjesztette be Pulszky Ágost, a bizottság előadója.

Liberális gazdálkodás Bácskában. A hódási kerület liberális választói mandátumhoz juttatták dr. Molnár Károlyt, Bács megye főügyészét. Miért? — tán maguk se tudják. Molnárnak, mint képviselőnek, le kellett mondanania a főügyészi állásról. Le is mondott, egyuttal azonban kérvényt nyújtott be nyugdíjaztatása ügyében.

Bács megye liberális urai — a törvény rendelkezése ellenére — csakugyan 700 forint nyugdíjat szavaztak meg a jó pajtásnak. Molnár ur eszerint tehát munkaképtelenné lett? Ha nyugdíjért folyamodik, akkor mindenestre annak kell lennie. Ámde ő nem munkaképtelen, mert hiszen javakorbéli — 35 éves — munkabíró férfiú, kit nem illet még meg a nyugdíj. Nézzük meg az érem másik oldalát. Nyugdíjat csak munkaképtelen hivatalnok élvezhet. Molnár ur megkapta 700 forintnyi évi nyugdíját, amivel hivatalosan munkaképtelenné lett elismerve. Ő azonban most az országgyűlés tagja, s mint ilyen, nem csekély évi javadalmazásban részesül. Miért? — mert munkaképtelen? Mit keresnek munkaképtelen egyének a képviselőházban? Vagy tán a magyar országház rokkantok, munkaképtelenek menháza? — ez ugyan jól venné ki magát. Ti tehát — a hódási kerület liberális választói — meg se mukkanjatok, csak fizessetek és ismét fizessetek minden erőtökből, hogy drága képviselőtök megkaphassa két rendbeli fizetését: a törvénytelen és érdemtelen nyugdíjat és fizetését, mint munkaképtelen honatya. Kellett ez nektek?

Magyar állampolgárok házassága külföldön. A belügyminiszter újabb ismét két fontos elvi jelentőségű határozatot hozott anyakönyvi ügyekben. Az egyik határozat szerint, ha magyar állampolgár külföldön köt házasságot, házasságának kihirdetését a magyar anyakönyvvezető Magyarországon önállóan rendeli el és nem elegendő a külföldi kihirdetésnek kifüggesztése. A másik rendelet azt az intézkedést tartalmazza, hogy magyar állampolgár Magyarországon kívül kötendő házasságát a magyar anyakönyvvezető csak Magyarországon hirdetheti.

Pártértekezlet. Az országgyűlési néppárt — december 9-ikén — József körúti helyiségében pártértekezletet fog tartani.

Orvosság a bajban.

Egy éve mult október elsején, hogy a liberálisizmus által reánk erőszakolt egyházpolitikai törvények életbe léptek. Hogy milyen káros hatással voltak ezek a törvények a kereszténységre, arról már meggyőződhetett minden józanul gondolkodó hazafi.

De hát a törvényt — mindaddig, míg törvény, míg az változáson nem megy keresztül, mindenkinek meg kell tartani, az előtt mindenkinek fejet kell hajtani.

Vannak azonban utak, amelyeken okosan haladva, s vannak módok, amelyekkel okosan élve, az egyházpolitikai törvények által okozott bajokon segíthetünk, azokat okkal-móddal ellensúlyozhatjuk.

Ártatlanná kell tenni ugyanis azt a mérget, melyet a nép szívébe csepegtetnek.

Addig is azonban, míg alkotmányos uton sikerülni fog az egyházpolitikai törvényeket megváltoztatni, maga, a lelkészkedő papság keresse meg annak a méregnek az ellenmérget.

Ebben a dologban a szegedi kerület papsága jó példával járt elől.

Egy memorandumot adott ki, melyet nem-

csak a lelkészkedő papság, de maga, a keresztény nép is igazán megszivlelhet,

A 14 pontból álló memorandumból közöljük a következőket.

Mindenekelőtt maguk, a plebánosok tartásuk kötelességüknek évenként többször a házasság szentségi mivoltáról beszédet tartani, melyben fejtsék ki az egyház tanítását a házasságról, a vegyes házasságokról stb. — ismertessék meg a hiveket az egyházi büntetésekkel, melyeket az egyház törvényeinek megvetésével magokra vonnak.

A kiszabott egyházi büntetéseket adandó alkalommal szigorúan alkalmazzák. E célt úgy fogja elérni a lelkészkedő papság, hogy minden, az egyház előtt is házasságot kötött pár mindjárt az esküvés alkalmával kapjon igazolványt a megkötött házasságról, melyet akkor, ha mint kereszt szülők gyermekeket keresztelnek, kötelességük lesz bemutatni. Ellen esetben semmi körülmények között sem fogadandók el kereszt szülőkül.

Kereszteléseknél mindig szigorúan meg kell kérdezni a kereszt szülők vallását s a bábának ugyanolyan szigorúsággal lelkére kötendő, hogy más vallást, vagy polgári házasságban élőt ne hozzanak kereszt szülő gyanánt, nehogy kellemetlenség merüljön föl a visszautasításnál.

Hasonló szigorúsággal járjanak el a temetések alkalmával, úgy a betegek ellátásánál.

Stóla szedésnél legyenek engedékenyek a lelkészek, sőt, ahol szükségesnek látják, teljesen engedjék el, nehogy az akadályul szolgáljon a házasság kötésére nézve.

Igaz, hogy érzékeny veszteséget fog szenvedni a lelkész, de annál többet nyer lélekben,

Társadalmi érintkezésben, vagy adandó alkalommal a hivatalban is röviden hivatkozzanak az egyház parancsaira, a büntetésekre, melyek a parancsok megszegése következtében a hivatást érhetik.

Röviden összefoglalja ez annak a memorandumnak, melyet egyébként a napokban fognak Magyarország összes lelkészeihez küldeni.

A hazaszeretet.

Szent és multhatatlan kötelességük azoknak, kik a polgári társaság virágzásának előmozdítására különösen rendeltettek, a keresztény jámborság mellett a hazaszeretet ébresztése, fejlesztése ápolása is. Az egyház-tudós szerint is: a haza és vallásunk iránti szeretetnek a szívből egyesülni kell, e két nemes érzés egymástól el nem választható.

Mi a haza? A haza ugyanis az, melynek keblében születünk, neveltetünk, ápoltatunk. A haza az, melynek jótéteményeiben s kellemességeiben naponta része-

sülünk. A haza az, hol a szülők gyermekeikben, a házastársak, testvérek, rokonok, jó barátok s minden fia egymással keresztényi szeretetben s meglepedésben élvezik életüket. A haza az, melynek méhében aluszszák elhunyt kedveseink a halál csendes álmát s a költőként: minket is hantjával ez fog takarni. Mily kedves nevezet a „haza“, midőn oly sok emlék és érdek köti hozzá szívünket. Lehetséges-e hát az, hogy valaki ne szeresse hazáját?

Mily kellemes érzés nyugtatja meg a visszatérő szívét — ki abból bármi okból kiköltözött — mert ki nek kedves a haza, annak untató hazán kívül lenni; és gyűlöli az hazáját, ki akkor érzi magát jól, midőn azon kívül mulatozik, — mondja Szt. Ágoston.

Az igaz hazaszeretet azonban, nem a hon javainak élvezetében, nem is hazaszeretet magasztos kürtölésében áll: hanem a munkás akarat nyilvánításában a hon jóléte, dicsősége, boldogsága eszközlésében. A tökéletes hazaszeretet megkívánja, hogy az valódi, egyenes, tiszta szándékból s ne párt, vagy egyéni érdekből származzék, továbbá, hogy csüggedés, félbeszakítás nélkül állandóan legyen mívelve. Mert valamint nem lehet tiszta vizet meríteni a zavaros forrásból, úgy az erkölestelen szándékból származott tettek jó sikert elő nem mozdíthatnak, habár mint mai napság látjuk, a jónak színében legyen is burkolva. Lehet-e állhatatlan akarattól igaz hazaszeretetet reményelni és várni? Nem. Azért a hazaszeretet mindig valódi, egyenes tiszta szívből származzék s állandóan gyakoroltassék is.

Nincs közönségesebb, kivált napjainkban, mint hangoztatni eme szót: „Hazaszeretet.“ S habár az ily lelkes szózatok, melyek elhangzására most — hogy édes hazánk ezer éves fennállásának emlékét ülte — elég alkalom volt, mégis a haza jóléte és boldogsága elmozdításával, nincs meg az igazi akarat, lévén sokaknál a „hazaszeretet“ szent szava üres frázis, majd az önzés és magán érdekek, majd honunk iránti részvétlenség, majd a másokra való támaszkodás, majd ez, majd az, sokakat tespedőkké tesz a haza irányában s ennek jólétével igen keveset, vagy éppen semmit sem látszának törödni.

A látszat az, hogy kik a haza sorsával nem törődnek, annak dolgai iránt részvétlenek, azok, kik jóformán azt sem tudják, mi a haza, annál kevésbbé azt, mi a hazaszeretet.

Haza alatt értjük azon földterületet, melyet egy kormány alatti népek laknak. Mi magyarok hazánknak nevezzük Magyarországot, melynek lakói egy király alatt ugyanazon törvények által kormányoztatnak, igazgattatnak. A „hazaszeretet“ alatt pedig értjük azon hajlandóságot, ragaszkodást édes hazánkhoz, mit már előbb említettem. Az ott mondottakon kívül még megjegyzem, hogy: az igazi hazaszeretet azt is megköveteli, hogy a törvényeknek, melyek a haza üdvének eszközlésére, multhatatlanul szükségesek, és törvényes előjáróinknak készséggel engedelmeskedjünk.

A haza felvirágoztatását célzó munkában azonban közreműködni minden egyes tagnak állásához képest szent kötelessége legyen.

Tudod kedves olvssóm, hogy az emberi testnek sok belső és külső tagja van, még sines köztük egy se haszontalan, mindegyiknek meglévén rendelkezése. Éppen így a haza lakói közt is, ámbár különemű állapotu és helyzetűek találhatunk, de mindnyájan a haza testéhez tartozván, hasztalan tespedni egyiknek se szabad, hanem rendelkezése, tehetsége szerint a haza boldogságát, dicsőségét előmozdítani mindenkinek szoros kötelessége. Valamint egy pompás épület építéséhez nem elégséges a tudós építőmester, hanem különemű mesteremberek, napszámosok is kívántatnak, úgy a haza jólétét megalapításában nemcsak a kormányzóknak, hanem minden tagnak részt kell venni. Ez pedig csak úgy teljesíthető, ha mindenki a társadalomban elfoglalt helyét, körét hiven megtartja s azokban serényen foglalatoskodik, mik őt különösen illetik.

Ugyanazért maradjon a szántóvető az ekénél, a mesterember műhelyénél, a katona fegyverforgatásánál, a tudós íróasztalánál, a pap s tanító a könyveknél és a népoktatásnál. A gazdag segítse a szűkölködőt, a szegény keresse munkájával kenyerét, a szülők istenfélemben neveljék magzatjaikat, a családfő jól kormányozza házáat, a bírák igazságosan ítéljenek. Így mindenki által elő lesz mozdítva a közjó igazságos mértékben.

Izaiás próféta szerint: Nincs boldogabb nép, mint amely békeségben, bátorságnak hajlékában ül.

Ugyanis nincs ember a föld színén, ki állandó nyugalomban, minden kellemetlenség és veszélyektől menten futná be élte napjait. Nincs társulat, párt, melynek ne volnának irigyei, ócsárlói, ne volnának annak gyengítésére, romlására. Épp így nincs nemzet, melynek boldogságát, önmaga vagy más nemzetek ne háborgatnák.

A hazát közösen érdeklő veszélyek közül pedig legborzasztóbbak a pusztító háborúk, melyek az eszes embert, nem is ritkán, kivetkőztetik emberi érzelmeiből.

Érezte ezt többször édes hazánk is, sok ily gyászlapja lévén történelmünknek. S ha visszatekintünk a századokba, látjuk, hogy harmincnál több nemzetség enyészett el, rövid küzdelmes élet után. Őseink is e sorsra juthattak volna, ha Isten Szt. Istvánban apostolt nem ad, ki népét az egyedül üdvözítő egyházba tereli, bölcs intézkedése és apostoli tettei által.

Tudjátok most már — nem is magyar ember ki ne tudná — kedves honfitársaim, mily változó volt hazánk sorsa.

Érette a pogány nép berohanását, mennyit kelle szenvednie, tünnie a török dúlását; ereje is már a pártvillongos, a visszavonás, a testvérharc folytán annyira meggyengült, hogy már-már szinte elmerült sarkája az élet tengerén; de Isten s szűz Pátronánk nem hagyta szegény magyarjait s a kath. vallás harmatozó áldása által ismét él és virul.

De a háborun kívül vannak, még más veszélyek is, melyek az egész — vagy kisebb nagyobb részét fenyegetik a hazának. Ilyenek pl.: a tűz és az árvíz, a nagy perzselő hőség, fagy, jégeső, menykövek pusztításai, a sáskák s más ártalmas férgek szaporodása. De ezek az isteni gondviselésnek lévén a munkái; — mert ki gátolhatja meg a viharok s jégeső rombolásait, a mennykövek hullásait, ki tilthatja meg a nap hevének, hogy ne perzseljen, ki parancsolhatja meg a fagyasztó levegőnek, hogy káros dért ne hozzon a föld színére?

A veszély beálltával azonban hatalmában áll mindenkinek annak sulyát könnyíteni, azt elviselhetőbbé tenni, segedelem nyújtás által; amit tenni minden honfinak, mind a felebaráti szeretet, mind a haza jóléte tekintetéből kötelessége.

Szeresd tehát magyar hazádat, mely neked életet s üdvöt ad.

Én pedig leborulok képed előtt drága hazám s imádom benned a Véghetlent, ki mindig veled volt s van, akit igazságosnak tanultunk tisztelni, imádni, ki keblünkbe öntötte e kiolthatatlan vágyat, e néma sejtést: a hitet, reményt s szeretni hazánkat.

Engedd Istenem, hogy a jó honfiak munkája ne legyen haszontalan, meddő igyekvés, a nyomor és bánat ne sirjon utánnok, hanem a béke és áldás viragozzék nyomukban. A hősök, kik nemes cél elérésére törnek, hadd nyerjék el a pálmát, ne üljön diadalt fölöttük az érdeklő és az ármány.

Legyen e hazában az éhezőknek kenyér, a tűz a didergőt melegitse — ne falvakat gyújtson, az ir, melyet a szenvedő égő sebe vár, ne váljék méreggá, ne legyen utadon a bánat és fájdalom s a csalódás könnyeseppje. Béke honoljon a hazában mindig, szünjön meg a csattogó zivatar, a vadul dühöngő orkán.

Te pedig Megváltónk, kinek eljöttét üljük, szórd jótékony kezeddél szived kinségeit, hisz te nálad van minden, mi embert boldogít.

Szabó János.

T A R C A

Boldogasszony napján.

I.

Malasztal vagy teljes!

Szentséges szűz Anya,

Mert hozzád a bűnárny,

Nem férhetett soha.

Malasztal vagy teljes!
Az angyal hirdeté,
Midőn hozzád az Ur
Üdvözlötét vivé.

Malasztal vagy teljes!
Mert szűz Szived hozott
Istent a földre s ránk,
Malasztja áradott.

Zalányi Ida.

II.

Repülni vágy lilkem föl magasan szállva;
Föl a csillagoktól fényes menyországba;
Föl a csillagoknak legfényesbikéhez,
Elzengni előtte, a mit e szív érez:
Boldojasszony Anyánk, Istenünknek Anyja,
Hozzád sir e nemzet: tekints a magyarra!

Hisz' tied vagyunk; tied ez a nemzet;
Tied e hon, melyet Árpád apánk szerzett.
Melyet szent királyunk, felajánlott néked,
S melyet áldó jobbod egy ezredig védett...
Tekints a magyarra, tekints e hazára!
Hiszen te vagy annak égi Patronája!

Mikor még e nemzet böleső-korát élte,
Te védted őt, hogy így hosszú legyen élte.
Szép neveddel küzdünk aanyi diós harcot,
Mert a hare hevében láttuk fényes arcod,
Foly a csata most is; mindenütt vad lárma...
Oh, ne hagyj e népet, oh, ne hagyj magára!

Feltámadt a pokol összes erejével
S szórja mérges nyilát, szórja szerte-széjjel.
S Mária honában nin s nyugalmas napja,
Aki Istent ismer s kinek te vagy anyja.
Sir bennünk a lélek s egyre hívunk esdve:
A te neved hívjuk reggel, úgy, mint este.

Nézz le gyermekidre, kik hűk vagyunk hozzád,
Kik látni óhajtjuk a te fényes orcád.
Reménysugárt kérünk, mely előttünk égve,
A gonosz szellemtől szívünket megmentse.
Hisz ha te segítesz s ha szent Fiad vélünk,
Akkor a gonoszság mit se árthat nekünk

A kín, a szenvedés, mi a magyart érte,
A letűnt ezreddel menjen feledésbe!

Uj ezredév támad; csillag gyúl az égen,
Fényes „Hajnal-csillag“ Mária képében.
S ez a másik ezred — mindnyájunk hő vágya —
Legyen egy szebb jövő hajnalhasadása!

Köves Károly.

III.

Bűbajos szép ének
Hangja jön felém.
A bűbajos dalnak
Utját meglelém.

Angyalsereg zengi
És én hallgatom.
S nékem is e percben
Dal két ajkamon.

Dal, mely ég felé száll,
S ott fenn már ima:
Áve, áve, édes,
Szép, Szűz-Mária!

V. István.

Szegény ember sorsa . . .

En előttem is megírták, meg utánam is megírják
százan, hogy a szegény ember sorsa csupa komédia.

Bizonnyitja ezt Bacsora Ádám históriája is. Már
születésekor olyan különös dolgok történtek, amelyek-
ből bizvást lehetett következtetni, hogy Bacsora Ádám
élete tele lesz komédiával.

A születése édes anyja életébe került. Ugyanek-
kor olyan égi háború volt, hogy a Koncsur János, a
falu Mathuzalemje mondta — aki pedig száz és tizen-
két esztendőket számlált, hogy ő se emlékezett ilyen
viharra.

A villám Bacsoráék szomszéd házába beütött.

Az öreg asszonyok azután még is megmond-
ták, hogy

— Bacsoráék gyermekéből se lesz ám gazdag
ember.

Tizenhét esztendő s kamasz korában édes apja
elküldte Nyomaházára, hogy ott az uraságnál álljon be
cselédnek.

Bacsora Ádám be is állt, parádés kocsisa lett a
Várossy uraságnak.

Az igaz, hogy arra a baka nem lehetett keresve
se találni olyan legényt, mint Bacsorát.

Ott is maradhatott volna hűbére napjáig.

Hanem hát nem azért született ő a bika jegyben,
hogy élete olyan legyen mint más közönséges emberé.

Mert hát csak az történt meg vele, hogy bele-
zeretett az uraságja feleségébe.

Hát iszen ez nem volna valami nagy baj. Mert hát minden ember fia azt szereti, akit akar. A szívnek nem igen lehet parancsokat osztogatni.

Bacsora Ádám se tudott szívének parancsolni. Tele volt ez a szív csordultig fájdalmas szerelemmel.

Nappal úgy mint éjjel üldözte ez a gyötrő érzés. Folytonosan ösztökélte, váltig unszolta, egyre csak azt sugta a füleibe, hogy:

— Nagy számár vagy, Ádám öcsém! Hát muszáj neked szenvedned? Mikor majd viszed az uraság felelőségét — hát akkor szállj le a bakról, nyisd ki a kocsi ajtóját, aztán szépen öleld át azt a szépséges szép asszonyt, aki megbabonázta a szívedet, aztán csókold meg. Tudod, csókold meg, de úgy, hogy ebben a csókodban benne legyen a te lelked, a te szíved, a te szerelmes szíved...

Bacsora Ádám hallgatott erre a susogásra.

És — — úgy cselekvék, amint az fennebb megíródott.

Hanem hát megvagyom írva az is, hogy másnak a feleségét ne bántsd, mert az nem a tied.

Másnap az uraság hívatta Ádámot. Aztán szó nélkül a deresre huzatta s olyan huszonötöt méretett rá, hogy fényes nappal csillagokat látott.

Bacsora Ádám aztán harmadik nap a határon túl volt.

Nagy szomorúsággal volt tele az ő szíve.

Búbánatában aztán nekiment a Marosnak. Csak hogy — szerencséjére, vagy talán szerencsétlenségére — egy uszómestert vetett arra a sors, aki utána ugorva, üstökénél fogva kihuzta Bacsorát.

— Hát nekem nem is szabad meghalni — morgogta magában.

Négy év múlva besorozták a Mollináry bakák közé.

Ott meg az a furesaság esett meg vele, hogy a nagy hadgyakorlatok alkalmával ezredesének elszöktette a lányát. Pedig hát a szobalányát akarta elszöktetni. Vasra verve vitték vissza a kaszárnyába. A hadbírótság két évi fogházra ítélte.

Fogságában egy izben megkísérelte, hogy életétől megváljon. Holmi öngyilkoló eszközök híján, nekiszaladt börtöne falának Bacsora Ádám, azzal a büdös szándékkal, hogy fejét összezuzza.

Csak hogy olyan kemény feje volt, hogy egy fikaerőnyira se horpadt be.

— Nem lehet meghágnom — dörmögé csendes megnyugvással.

Mire kiszabadult, a haja olyan fehér lett mint a hó. Pedig még nem volt 28 esztendő.

Elment a Szepességbe, ahol egy kis faluban — megválasztották bakternek.

A kis-pécéliek ma is emlegetik Bacsorát. Mert emberemlékezet óta nem volt olyan bakterje a községnek, mint Bacsora. Mikor elkiáltotta, hogy:

Tizet ütött már az ó-ó-óra,

Ember vigyázz most e szó-ó-óra;

Amit én most neked mondok.

A házadra legyen gondod.

A kályhában oltsd el tüzed!

Mert ez neked rosszal fizet.

Nézz be újra istállódba,

Mivel most már tiz az óra.

Aztán nyugodj vánkosodon,

Ne pedig a koresmapadon.

Ne igyál te bort-pálinkát,

Ne szeresd el másnak lányát.

Vigyázz azért a jó szó-ó-óra

Tizet ütött már az ó-ó-óra.

Hát akkor a kis-pécéliek sirva fakadtak. Mert olyan volt az az ének, mintha a kántor ur énekelte volna, aki tudvalevőleg a Szepességben a leghíresebb kántor volt.

Bacsora Ádámmal aztán itt is történt valami nevezetes, amit érdemes lesz elmondani.

Egyik téli este e rendesenél többet talált bevenni a Füttyölő csárdában.

— Ne igyék kend annyit, Bacsora — kiáltotta hozzá a községbíró — ne igyék kend, mert majd nem tudja elénekelni a tizet.

Hanem már késő volt a figyelmeztetés.

Bacsora Ádámnak ugyanis már keresztben állottak a szemei. Alaposan berugott. Alig birt az udvarra ki-menni. Ott aztán a szin alatt álló tyú-ászszekerek egy-kére feltápáskodott. Nehány perc múlva Bacsora már arról álmodott, hogy ő a khinai császár ő felsége.

Ugy aludt, mint a bunda.

Mikor felébredt, lehetett tán éjjel után két óra.

A szekérből kiszállva, elkezdte énekelni, hogy

Tizet ütött már az óra...

Hanem ugyanakkor a falu másik végén is valaki kiáltotta:

Tizet ütött már az ó-ó-óra...

Bacsora Ádám csak hallgatja.

— Hát — dörmögte — nem én vagyok Bacsora Ádám? Nem én vagyok én? Vagy bolonddá tesznek? Dárdáját vállára vetvén, indult a hang felé.

Hanem csak most volt amígazán megrökönyödve.

Mert szemközt vele szintén, egy dárdás ember közeledett.

— Mi ez? Hát két bakter van Kis-Pécelen — kérdezte magában Bacsora.

— Megállj!

— Megállj! — kiáltotta mindkét bakter egyszerre.

— Ki vagy?

— Bakter!

— Hát te!

— Bakter!

Bacsora nagyot nézett.

— Hát iszen az nem lehet — mondá — mert hiszen én vagyok én, én vagyok Bacsora, én vagyok a kis-pécéli bakter.

— Hiszen kigyelmed nemis Kis-Pécelen vagy.

— Hát hol az Isten csudájában volnék?
— Komorócon.

... Szegény Bacsorát a tyukász-szekér elhozta Komoróóra ...

Hát ennek a bolondos dolgának aztán az egész Szepességben elment a hirt. Szörnyűségesen restellte Bacsora. De hát a megtörtént dolgot meg nem történte már nem lehetett tenni. Eleget haragudtak a kis-péceliek maguk is ...

Bacsora Ádámnak az egyik éjszaka különös álma volt. Azt álmodta ugyanis, hogy a harangkötélre felakasztotta magát.

— Nagy szerencse éri kigyelmedet — mondá neki Vékás Kata, a fogatlan bába, — nézze csak kend, mit mond a csizió:

„Ha álmodban felakasztod magadat, rövid idő múlva meggazdagodol. Tedd meg a lotteriában a 35, 45, 55, 65 és 75-ös számokat.“

Bacsora Ádám szót fogadott Vékás Katának. Összeszörölt tíz forintját rátette a lutrira.

A huzás napján elküldte Vékásék Jóskáját a városba.

Alig győzte várni a Jóska gyerek megjövetelét. A reskontót kezében tartva, csendesen pipázgatott.

E pillanatban betanított szarkája vállára röpült. A másik pillanatban a szarka a reskontót kikapta Bacsora kezéből.

Aztán elröpült vele.

Bacsora Ádám csak azt jegyezte meg erre, hogy úgy se fog nyerni.

Most az egyszer nem volt igaza. Mert Vékásék Jóskájá lélekszakadva rohant hozzá, egyre kiáltozva:

35, 45, 55, 65, 75.

Mikor belépett az ajtón, hát akkor úgy esett be rajta. Markában egy papiros darabot szorongatott. A lotteriás boltban adták neki. Rajta voltak a kihuzott számok:

35, 45, 55, 65, 75.

Jézusmáriaszentjózsef — kiáltotta Bacsora! Kvinternót csináltam! A reskontót meg ellopta a szarka.

Akkor röpült be a tolvaj-madár. Hanem bizony a reskontó nem volt vele.

Az egész Kis-Pécel megmozdult. Mindenki a reskontót kereste — hegyen-völgyön.

Hiába! Tüvé tehették a határt, a reskontó eltűnt.

Bacsora Ádám csendes megadással tűrte ezt a csapást is. Csak annyit mondott, hogy

— Szegény ember sorsa csupa komédia.

Hanem még hátra volt a komédiából a javarész. Az nap éjszaka ugyanis a kispéceliek megrémülve rohantak ki lakásukból.

Mert hát kongattak.

Tűz azonban nem látszott sehol. A kongás megartott váltig.

— Bim — bam.

Mikor a falu közepén álló haranglábhoz értek: hát akkor látták a kispéceliek, hogy Bacsora Ádám a harang kötelére felakasztotta magát.

Szépen eltemették. Keresztfájára rávésték eme szavakat:

Itt fekszik Bacsora,

Akinek vacsora

Nem kell már, jaj soha,

Élete nem volt más

Csupa komédia.

T. előfizetőinkhez.

Advent szent időszakában vagyunk. Ha Isten kegyelme engedi, nem sokára egy új esztendő küszöbére lépünk. Megválnak az 1896-ik évtől, melyet megsiratni csakugyan nincs okunk. Sokszor beletörte tövisét szívünkbe, sok fájdalmat szenvedtetett velünk s vajmi kevés vigasztalásban részesített.

A jövő fátyolozottan áll előttünk. Még nem is sejthetjük, mit rejt méhében. Ha a jelekből következtetni lehet, alig várhatunk mást a jövőben is, mint szenvedéseket, fájdalmakat, küzdelmet. A liberálisizmus elkeveredetten feni jegyvereit, hogy az egyház keblébe mártsa. A választások által megerősödvé s erejében elbizakodva, üdözéseit még nyersebb alakban akarja folytatni. Papjaink közül sokan börtönben ülnek s el lehetünk készülve, hogy még többben is fognak részesülni ebben a megpróbáltatásban. Elvbarátainkat, munkatársainkat, hűveinket egyre zaklatják és itélgetik. Minket is majd minden harmadik napon a vizsgálóbíróhoz idézgetnek; lapjainkat lefogalják, elkobozzák, még a magánlak szentélyének törvénytelen megsértésével is. Azt remélik persze, hogy ránk ijesztenek, kedvünket szegik, bátorságunkat elveszik. De tévednek. Míg előfizetőink tábora hatalmas gyűrűként ölel körül bennünket, addig lelkesedésünk nem csökkenik.

Nem kérünk mást, csak a nagyközönség támogatását.

Minél erősebb küzdelemre kell készen lennünk, annál erősebben kell összetartanunk.

A Magyar Néplap körül már eddig is szép tábor sereglett össze. E táborról fél a gonoszság, fél a törvényelenség, fél a becstelenség, mert tudja, hogy ez fogja őt összemorzsolni. Igen, összemorzsolja előbb-utóbb. Az erőszak csak kis ideig ülhet diadalt. Véglegesen nem.

Ne csüggedjünk tehát. Tartsunk össze. Ne csüggedjünk az üldözések dacára se. Növeljük elvbarataink lelkestáborát fáradhatatlanul. Terjesszük e

méinket mindenfelé. Terjesszük eszméink közlönyeit, a néppárti ujságokat.

Most van legalkalmasabb idő arra, hogy új előfizetőket szerezzünk.

Lám a gonoszság mindent megtesz, hogy a maga hadseregét szaporítsa. Hát mi ne tudnánk-e mindent megtenni, hogy új barátokat, új társakat szerezzünk?

Akiben nincs lelkesedés, az nem Krisztus bajnoka. Krisztus bajnoka mind egy-egy apostol, ki fáradhatatlanul terjeszti a jót s nem ijed meg Belzebub inasaitól.

A Magyar Néplap körül Krisztus Jézus hívei csoportosulnak. Aki az Ur híve, annak itt a helye, az ide fog sietni.

Jöjjetek tehát, a Magyar Néplap zászlaja alá

Az esztendő utolsó hónapját élvén, két dologra kérjük tisztelettel jó barátainkat.

1. Legyenek szivesek jövő évre szóló előfizetésüket azonnal beküldeni, hogy idején elkönyvelvén, lapjuk el ne akadjon.

2. Szerezzenek maguk mellé mindnyájan egy új előfizetőt, hogy az igazság igéit minél több fül hallhassa, minél több szív befogadhassa.

A múlt év végén tudván azt, hogy a jelen esztendő folyamán választások lesznek: hogy a népet minél jobban előkészíthessük, ez évben hetenkint háromszor is kiadtuk lapunkat.

A választások elmelvén, a hármass kiadás betöltötte hivatását. Tehát december végén beszüntetjük, s visszatérvén a régi rendszerhez, a jövő évtől hetenkint ismét csak egyszer adjuk ki lapunkat.

Lapunk ára a régi.

Egy évre 1 frt 80 kr.

Fél évre . . . 95 kr.

Negyed évre . . . 50 kr.

Gazdáink szívós figyelmét föl hívjuk „Mezőgazda” című testvérlapunkra is, melynek tanácsait gazdaságukban rendkívüli haszonnal érvényesíthetik.

A Mezőgazda és Magyar Néplap ára együtt:

Egész évre 3 frt.

Fél évre . . . 1 frt. 50 kr.

Negyed évre . . . 80 kr.

Sokan hátralékban vannak, kiket tisztelettel felhívunk, hogy igyekezzenek tartozásuk ügyét még e hét folyamán rendezni, mert ellenesetben beszüntetjük lapjainkat s a jövőben se szolgáljuk ki őket.

A szerkesztőség.

H I R E K.

Mai számunk az ünnep miatt egy nappal megkésett. Szerkesztőség.

December 8. Tegnap ülte a keresztény egyház a Boldogságos Szűz szeplőtelen fogantatásának ünnepét. Évenként megszenteljük e napot, dicsőítve Isten anyját, kin nem volt bűnnek, szennynek mocsokja. Mert hiszen ő isteni örök végzés szerint már létezése kezdetén nemcsak szeplőtelen volt, hanem neki a szeplőtelenység mindenkorra, egész életére biztosítva volt, mint páratlan kiváltság. Ez okból hangzik ma a buzgó hívők ajkain az édes Mária-nóta:

„Máriát dicsérje lelkünk,

Máriát dicsérje szánk“!

A királyné Franciaországban. Erzsébet királyné, mint Biarritzból jelentik, néhány nap óta nagyobb gyaloglóságot tesz a vadregényes környéken. Pompás, tavaszias időjárás kedvez a kirándulóknak mostanában. Natália szerb királyné, aki egy villában lakik ott, minap meglátogatta Erzsébet királynét, aki nyomban visszadta ezt a látogatást.

A jószívű cárné. Az özvegy cárnéről érdekes és jellemző apróságot közöl egy párisi ujság. Ugyanis néhány hónappal esküvője után a cárné véletlenül belépett férje dolgozó szobájába. Az íróasztalon egy iratcsomó feküdt, legfelül egy halálos ítélettel, melyre a cárné már ráírta a következő határozatát: „Megkegyelmezni nem lehet; Szibériába küldeni.“ — A jószívű cárné tollat fogott és megváltoztatta a halálos ítéletet a következőképpen: „Megkegyelmezni; nem lehet Szibériába küldeni.“ — Tehát csak a pontos vesszőt tette más helyre s ezzel megmentette egy szegény muszka életét.

Keresztszentelés. Batthány Iván gróf Rába-Szt.-Mihály vasmegyei községben egy művészi klvitelű keresztet készíttetett. Szent vallásunknak e magasztos jelvényét mult vasárnap áldotta meg Tulok József csákányi esperes-plébános, ki az alkalomnak megfelelő gyönyörű beszédet intézett a nagy számban megjelent hívekhez.

Uj kath. kör. A hivatalos lap közlése szerint, a tarcali katolikus olvasókör fölterjesztett alapszabályait a m. kir. belügyminisztérium a bemutatási záradékkal ellátta.

Uj kath. legényegylet. A temesvár-gyárvárosi róm. kath. legényegylet alapszabályait a m. kir. belügyminisztérium f. évi 105.917. sz. alatt, a bemutatási záradékkal ellátta.

A katolikus kör felolvasó estélya. A budapesti katolikus kör e hó 9-én esti 6 órakor felolvasó ülést tartott, a kör disztermében. Az ülés tárgysorozata a következő volt: 1. Savonarola. Dr. Acsay Antaltól. 2. Falusi dalok. Költemények Lévay Mihálytól. 3. A bank tanítványa. Elbeszélés Cypriántól (Andor József). 4. Költemények. Szemler Ferentől. 5. Az olasz opera Kosdon. Humoreszk Rédey Ferentől. A felolvasókat zajosan megtapsolta a nagyszámban összegyűlt előkelő közönség.

Ismeretlen jöltevé. Gerlóczy Károly első alpolgármesterhez, még ez évi szeptember hó 23-án ajánlott levélben Bécsből „A. Wéber“ aláírással, a magyar kereskedelmi bank részéről kiadott s összesen 4000 frt névértékű pénztárjegyet küldött be valaki, a következő sorokkal: „Nagybátyám hagyatékában egy borítékot találtam ezzel a fölirattal: Ausztria nevet viselő alapítványra szánt összeg, amelynek kamatai a 32-ik hadki-egészítő kerületnek betegség miatt szolgálatképtelenné vált katonáinak adandók. — A boríték tartalmát mellékelve, kerem eme kívánság teljesítését. A. Wéber. I. Bognergasse 1.“ — Gerlóczy az értékpapírokat azonnal a főváros központi pénztárába tette le és a nyugtát levél kíséretében, ajánlva Wéber A.-nak Bécsbe elküldötte. E levél most Bécsből azzal jött vissza, hogy a címzett a Bognergasse 1. sz. alatt ismeretlen. Valószínű tehát, hogy az adomány küldője álnevet használt. A polgármesteri hivatal mindezekről értesítette a budapesti hadtestparancsnokságot és megkérdezte, vajjon hajlandó-e az alapítványt átvenni.

Berzsenyi emlékszobra. December 8-án, a Boldog-Asszony szeplőtelen fogantatása ünnepén nagy ünnepség folyt le Szombathelyen. E napon leplezték le ott a nemzeti költő, Berzsenyi Dániel ércszobrát s az ünnepségen képviselve voltak az akadémia, a tudományos egyetem, Kisfaludy-társaság, Petőfi-társaság, Otthon írói kör s több vidéki egyesület. Reiszig Ede főispán nagy estélyt rendezett a fővárosi vendégek tiszteletére.

A mohácsi gyásznapi emléke. Holló Barnabás, fiatal szobrász megmintázta a magyar nemzet történelméből II. Lajos király szerencsétlenségét, ki tudvalevőleg a mohácsi ütközetben a Csele-patakba fullt. A szobor a boldogtalan királyt ágaskodó, megriadt lovon ülve ábrázolja s a mohácsi csatásikon fogják felállítani.

Néppártiak győzelme Tolnán. E hó 1-én folyt le Tolnán a városi bizottsági tagok választása, melynél a néppárti jelöltek fényes győzelmet arattak. A liberálisok hetekkel ezelőtt fogtak hozzá a korteskedéshez s minden lehető, sőt lehetetlent is, elkövettek, csak hogy győzzenek, de a néppárt mellett oly nagy volt a lelkesedés, hogy evvel szemben eredményhez nem jutottak. A tiz bizottsági tagsági helyre egytől-egyig néppártiakat választottak meg, névszerint a következőket: ifj. Hochsteiger Mihály, Merkl Lőrinc (két kerületben) Müller Antal, Potyondy János, Perler Mátyás kántor-tanító, Greif Mátyás, Merkl József, Ezer József és Kienle József s. lélkészt. A póttagok is néppártiakból kerültek ki. — Ezen választási tudósítással kapcsolatban az „Alkotmány“ arról értesül, hogy Mőzs, tolnamegyei községben erősen szervezkedik a néppárt s a közeli községi képviselő választásánál valószínűleg győzni is fog.

Házasság egyházi áldás nélkül. A Szatmárt megjelenő Heti Szemlében olvassuk, hogy Hajdu György gyöngyi lakos, Geges Ilonával megkötötte a polgári házasságot a géresi farmatringos anyakönyvvezető magas színe előtt. Az egyházi szertartást a völegény másnapra halasztotta. A polgári kötés után azonban az új férj annyira leitta magát, hogy a templomba menet a násznép láttára erősen megverte az új menyecskét, sőt a hivatását teljesítő pappal szemben is rakoncátlan viselkedést tanúsított. Az asszony — Geges Ilona — ennek folytán nem óhajtott, hogy a frigyet egyházzal is megáldják s a faképnél hagyva férjét, — Felső-Boldádra: szüleihez menekült.

Alaptalan vádak. Feichtinger János gráci polgárt súlyos vádakkal illették az ottani törvényszék előtt, — de nem ám azért, mivel valóban bűnös lett volna, ha-

nem csupán csak azért, mert nyíltan hirdette antisze-mita elveit, sőt a gráci tekintélyes számu antisze-miták-nak ő volt a vezére. A vád sikkasztás és hamis bukás-ról szólt s a gráci törvényszék tényleg el is ítélte fogházbüntetésre. Feichtinger azonban fölebbezett s ennek folytán ügye a bécsi semmitőszék elé került, mely a múlt héten döntő ítéletet hozott. Az ítélet fölmen-tette Feichtingert és három vádlott társát az alaptala-nul emelt vádak alól, amiért a gráci zsidók természetesen igen haragszanak.

Ezresbankóval fűtött kályha. Jicsin csehországi városban a minap estefelé Herkner dr. ügyvéd tűzmentes pénzszekrényét rendezgetve, több haszontalan irással együtt egy levélborítékot is kidobott a szekrény-ből. Összegyürve beledobta a papirkosárba. Másnap egyik kliensének kellett volna ezer forintnyi rá bízott pénzét visszaadni, de az ügyvéd hiába kereste az ezrest, nem volt az sehol se. Ekkor jutott eszébe, hogy ő az ezres bankót egy üres levélborítékba téve, bezárta pénz-szekrényébe. Rögtön eszébe jutott, hogy ez volt az a tegnap kidobott boríték s rémülten kereste a papirkosár-ban, de az üresen tátongott feléje.

— Hol vannak a kosárból a papirosok — kérde a belépő cseléd-től.

— Tegnap este begyujtottam velük — válaszolt a leány.

Az ügyvéd megsemmisülve rogyott a legközelebbi ka-rosszéke: Az ezres elégett. A pénzt meg kellett térítenie.

Jégzajlás a Dunán. A beállott hideg idő következ-tében a Dunán a jég péntek este óta erősen zajlik Budapesten. A két part között járó kis csavargözösök este beszüntették a közlekedést s a hajókat bevontat-ták a téli kikötőbe, ahol a telet töltik.

Befagyott a Balaton. Az utóbbi napokban beállott erős hideg következtében egész hosszában befagyott a Balaton s a partok mentén mindenütt nagyban folyik a korcsolyázás az óriási jégtükörön. A halászok is meg-kezdték munkájukat, de az eredmény nem kielégítő se mennyiség, se minőség tekintetében. Nagy baj, hogy fogas nincs, pedig ez a halfajta még a külföldön is hires.

Vesztett macska áldozata. Schächter Adolf ung-vári kereskedőnek Ignác nevű 19 éves fiát éjjel alvás közben egy, az ablakon át a szobába hatolt, veszett macska megmarta s a fülét majdnem egészen lerágta. A segélykiáltásaira elősietett apját és anyját is meg-marta a veszett állat, melyet végre a sebesült fiu meg-fojtott. A megmarta család azonnal Budapestre utazott s a szülék két hétig, a fiu három hétig voltak gyógy-kezelés alatt a Hölgyes-féle intézetben. A múlt héten került haza az egész család Ungvárra s már erősen bíztak, hogy nem lesz semmi bajuk. A napokban aztán nagy rémületükre a fiu rosszul lett s az orvosok min-den fáradozása dacára iszonyu kínok között meghalt. A gyászbaborult szülék most ismét a Hölgyes-féle inté-zetben kezeltetik magukat, hogy kikerüljék a fiu bor-zasztó sorsát.

Veszedelemes város. Brűx városából most újabb talaj-süppedésről érkeznek hírek, pedig csak nemrég szeptember havában történt az az óriási földcsuszamlás, mely nagy szerencsétlenséget és megmérhetetlen káro-kat idézett elő. A mostani süppedés múlt pénteken éj-jel tizenegy óraker támadt ugyanazon területen, mint szeptemberben, és reggel három óráig tartott; az Opo-czenszky-féle házak s az ezzel szomszédos épületek megrepedtek. Ezt a legújabb sülyedési tünetet a brűxiek a folyamatban levő aknafurási munkálataival hozzák

összefüggésbe és a repedéseket azok hatásának tulajdonítják, jóllehet az Anna-tárnában változást nem észleltek. Az aussig-teplitzi vasut közlekedésében a sülyedés nem okozott zavart.

Meggyilkolt hittérítők. Még a tavasz folyamán *Dar* és *Salom* afrikai községekben két német hittérítőt a benszülöttek meggyilkoltak. *Johannes* százados egy expedíciót vezetett az illető községek ellen, hogy megbüntesse a benszülötteket. A százados most mindakét községet — *Meru* és *Nagy-Arusa* kerületekkel együtt, melynek lakói szinte részt vettek a hittérítők meggyilkolásában — elfoglalta s a benszülötteket alattvalóvá tevén, súlyosan megbüntette.

Amerikai választás. Hogyan folyik le Amerikában egy választás, azt ékesen jellemzi a következő eset: Kentuckyban az egyik szónok olyan kérdést feszegetett, amely a hallgatóság egy részének nem tetszett. Mint-hogy a szónok a közönség nem tetszésével keveset törődött, az egyik elégedetlen követ fogott és úgy dobta a szónok arcába, hogy három fogát kiverte. A szónok fájdalmasan kiáltott föl, de néhány másodperc múlva folytatta félbeszakadt beszédét.

Az állatok kíváncsisága. Az állatok életében a kíváncsiság nagy szerepet játszik. Minél inkább ki van fejlődve az állat, annál élénkebben lép föl kíváncsisága. A kutyák rendkívül kíváncsiak. *Scheitlin* híres természet-tudós, a kutyát a kecske és a fülemüle mellett a világ legkíváncsibb állatjának tartotta. A tehenekről *Eimer* híres németországi festő, a következőket beszéli: Mikor vázlatokat készítettem, a legelő tehenek mind közelebb, közelebb jöttek hozzám, kört képeztek körülöttem, előre nyujtották nyakukat és papirosomra bámultak; még ha el is kergettem őket, ismét visszajöttek és néztek. A kecskéről így beszélt *Scheitlin*: Ha egy csoport kecskét hajtanak keresztül valamely községen, majd az egyik, majd a másik marad hátra, hogy a házakba szaladjon s ott mindent pontosan szemügyre vegyen. Nagyon kíváncsiak a madarak is. Paske beszéli a „Szárnyas világ”-ban egy hollóról, hogy minden nyitott ablakba beröpült s a szobákban mindent össze-vissza turkált. Ha a gyerekek lapdázta, nézte őket s nem nyugodott meg előbb, míg a lapdát el nem esipte s alaposan meg nem vizsgálta. A seregély, vörösbegy, cinke minden tárgyat megkopogtatnak, mely kíváncsiságukat felkölti. Nagyon eredetien viselte magát egy lud egy badeni városkában. Valahányszor a községi szolga — mint az ott szokás — egy nagy kereplővel a piacra ment, hogy valami rendeletet fölolvasson, a patakban lubickoló ludesapatból kivált egy tarka lud és odaállt a hallgató parasztok közé, előre nyujtott nyakkal hallgatva a felolvasást, míg a kereplő újra megszólalt. Ekkor a lud is megmozdult és követte a községi szolgát a legközelebbi utcába. Amint a szolga megállt és kerepelt, a lud már előtte állt és várta a rendelet fölolvadását. Így követte az embert utcáról-utára s mikor ez elkészült, a lud is visszament a patakba.

Felsült tolvaj. Eredeti módon sikerült megcsipnie egy boros-sebesi kereskedőnek azt a házi tolvajt, ki egyre-másra megkárosította. Egyszer a portékáját, más-szor meg a pénzes fiókját dézsmálta meg. Hogy a tolvajnak nyomára jöjjön, elhíresztelte, hogy egy jövendőmondó cigányasszony tanácsa szerint, a tolvajt el nem foghatják soha, ha az éjfélnélkor a ház ereszeről lecsurgó hóléből három kortyot iszik. Mikor a tolvajnak fülebe jutott ez a koholt babona, hitt neki s a kíséretetek órájában csakugyan föl akarta fogni szájában a kereskedő házáról csepegő hóvizet. A lesben álló rendőrség azon-

ban elesipte s ekkor kiderült, hogy a tolvaj nem más, mint az élelmes kereskedő — szolgálja.

Farkasok és vaddisznók a faluban. *Lippán*, a nagy terjedelmű kinestári erdővel környezett vidékeket a farkasok és a vaddisznók nagy mértékben veszélyeztetik. A éhező fenevadak fényes nappal behatolnak a falvakba s a háziállatokat kegyetlenül pusztítják. *Sistáróretz* községben egész falka farkas garázdálkodott, több borjut, csikót, juhot a lakosok szemeláttára marcangolván szót. A lippai főerdészeti hivatal egy nagy hajtóvadászatot tervez, amely azonban a napok óta hófúvások és hóesések miatt most keresztül vihetetlen.

Vén szerelmes. *Kocsány* Erzsébet balmaz-ujvárosi asszonynak 66 éve dacára is a szive még fiatalos lánggal égett, mert most már nem ég. Üdözött a községben minden legényt az ő szerelmével, amelyet azonban — fájdalom — senki se viszonzott. A szerelmes asszonyt ez annyira elkésérette, hogy felment a padlásra s ott a gereádán függő ruhaszárító kötéllel felakasztotta magát. Mire megtalálták, már halva volt. *Kocsány* Erzsébet, aki úgy szeretett volna szeretni és szeretettni. Így került aztán a 66 esztendő szerelmes asszonynak szomorúságos története a ujságba.

Pénzhamisító banda. Mult héten tárgyalta a budapesti törvényszék *Horváth-Kókán* József, a volt gazdag pécsi kereskedő és tíz bűntársának a pörét. A vádlottak százasok és ötvenesek hamításával próbálkoztak meg. A bíróság *Haupt* Ferencet két és fél évi, *Horváth-Kókán* Józsefet és *Szemányi* Józsefet két-két évi fegyházzal, *Péter* Józsefet egy évi, *Tóth* Ádámot, *Sánta* Illést és *Kis* Ferencet tíz-tíz havi börtönnel, *Vörös* Joachimot három havi fegyházzal sújtotta. Deák Jánost és *Tarányi* Mihályt felmentették.

Eltűnt menyasszony. *Solymos*, biharmegyei községben furcsa eset történt. *Szudrics* János ottani földműves csodaszép leányát, *Minkát*, akit akarata ellenére akartak kényszeríteni a gazdag *Bán* Jánoshoz, az esküvő előtti éjjelen ellopták. A megrémült szü őket megkötözték és lelövéssele fenyegették, ha mozdulni mernek. A leányt azután éjfélidőben kocisra tették a rablók és elvágattak vele. A csendőrség másnap reggel megindította a nyomozást. A gyanu a kikosarazott *Hodi* Illést terheli, aki szegényében pár hét előtt elköltözött a faluból.

Gyilkos majom. Sokan lettek már áldozataivá ama rossz szokásuknak, hogy a házi állatokat, kutyát, macskát egész odaadással ápolják, dédelgetik. Most egy újabb szerencsétlenségről emlékezünk meg, mely itt történt, a fővárosban. *Özv. Lőcsei Klára*, egy főhadnagy özvegye, gellérthegyi lakásán egész sereg állatot tartott, köztük egy majmot is, amelyet teljesen megszelídített. A mult hetekben az urnő beteg lett s a majom gondozását a cselédre bízta. Ugy látszik, a cseléd rosszul bánt az állattal, mert az éktelen ordításba tört ki. Ekkor az asszony ágyából felkelve, bement a szomszéd-szobába, hogy a majmot elesítsa. Az állat vak dühében reá rohant asszonyára s össze-vissza marta, úgy hogy fejbőre is egészen lejött. Az asszony néhány napig óriási kínokkal feküdt lakásán s végre is szenvedett sérülései következtében mult hétfőn meghalt.

Megunta a feleségét. *Kovács* Mátyás zimándközi gazda, vallására nézve ugyan híhű katolikus, hanem az asszonyt illetőleg szeretné a törökök szokásait követni. Szeretne ugyanis — feleséget változtatni. Csak-hogy ez néminemű akadályokba ütközik. Különösen akkor, ha az asszony nem akar válni. *Kovács* Mátyásnál

is ez az akadály. Kovácsné semmiképpen se akart válni. Kovács ekkor ökle, meg botja segítségével akarta élete párját a válásra kényszeríteni, ki azonban most már a verések dacára sem válik, csak azért se. Mult héten aztán egyszeri állítottak be a szolgabírói hivatalba. Az asszony azért, hogy férjét föladjá, a férj meg azért, hogy szabadítsák meg az asszonytól, mert már megunta s talált is helyette már újat, szebbet is, jobbat is. Kovács uram esetének folytatása — igen valószínű — a törvénytörésnél lesz.

Ki a gyújtogató? Balog Sándor pécskai kereskedő boltja néhány hét előtt kigyuladt s a benne főlhalmozott árucikkek mind elégett. Sokáig kutattak utána, hogy mi okozta a tüzet, de mivel a vizsgálat nem vezetett eredményre, kénytelenek voltak fölvetni a kérdést, nem játszott-e közbe valami gonosztevő keze? Szóval kezdtek kutatni a gyújtogató után. Ki a gyújtogató? — Immár meg lehet felelni erre a kérdésre: a macska. Üzletnyitáskor ugyanis Balog bezárta macskáját a raktárba, hadd pusztítson egy kissé a kártékony egerek között. Mialatt a buzgó macska az egerek után futkosott, leütött egy polcra négy-öt csomag gyufát, azok az esésre tüzet fogtak s így történt, hogy a bolt a lángok martaléka lett.

Egy leány története. Ezelőtt 15 esztendeje, hogy Kauczner Antal hivatalnok Nagyváradon — a hivatalában észlelt visszaélések miatt — öngyilkossá lett. A szerencsétlennek egy 2 éves leánya maradt. Kauczner Gizellát a város neveltette föl. Ezelőtt két évvel az árvaházból a lány kijött s szolgálatba állt. A szerencsétlen sorsu leány nem volt megelégedve sorsával. Bántotta, hogy mint eselédnek kell megkeresnie kenyerét. Mult héten oly különös magaviseletet tanusított, amelyből sejteni lehetett, hogy nem lesz jó vége. Mult esütörtökön a leány eltűnt. Keresték, de nem találták. Délfelé aztán megtalálta két munkás a Körös zajgó jégtáblái között. Még élt, de mire mentésére érkeztek, meghalt. Nem bírta elviselni a lelke, hogy mint jómódu szülők gyermeke — eseléd legyen.

A jószívű utitárs. Bálint József mátyúsi földmives valami ügyes-bajos dolga miatt Budapestre utazott. A vasuton egyik utitársa — egy iparosnak látszó idegen férfi — meglátva, hogy erszényében harmadfél száz forint van, hozzája szegődött s fölajánlotta, hogy kalauzolni fogja a fővárosban. Ugy is történt, s a jó barát utcáról-utacára vezetgette Bálintot. E közben, a Király-utcában történt, hogy Bálint kivette zsebéből az erszényét. A jóbarátból egyszerre kibukkant a tolvaj: kikapta Bálint kezéből a tele erszényt s futásnak eredt vele. Bálint a rendőrségen elpanaszolván a baját, így fejezte be mondókáját: Ki hitte volna, mikor olyan tisztességes jó szívvel volt hozzám.

Elégett gyermekek. Geishnek Mihály podgoriai vasmegyei lakosnak a falu végén levő kunyhója f. évi nov. 30 án ismeretlen okból — de valószínűleg a kunyhóban volt gyermekek gyújtogatása folytán — kigyuladt és elégett. Bennégett Geishnek 3 gyermeke, kik közül a legidősb, Erzse nevű 12 éves, elmebeteg és nyomorék, a második Rozália nevű, 7 éves, szintén nyomorék és elmebeteg (e kettő csak négykézláb tudott mászni) és a harmadik, Alojzia, 5 éves volt. Geishnek az nap reggel Rohoncra távozott s csak délután 5 órakor jött meg s így a tűz-eset alatt nem volt otthon. Ő távozott először hazulról, azután neje ment az erdőbe fát szedni, kiért a falubeliek mentek ki az eset után. A tüzet Morsanits Károly h. bíró vette észre s a

gyermekeket akarták legelőbb is megmenteni, de már késő volt.

Zsidó orgazda. A budapesti rendőrség a napokban letartóztatta Kohn Lipót Elemér-utcai kiskereskedőt, akire rábizonyult, hogy orgazda. Megtalálták ugyanis boltjában azokat az értékes holmikat, amelyek nemrég a csömöri-ut 8-ik számú házában levő kefe és festék-kereskedésben történt betörésből származnak. Kohn kihallgatásakor azt mondotta, hogy a tolvajoktól vásárolt 500 forint értékű árut, mikor az újságok nyomán értesült a betörésről, egy üres telken eldobta. A rendőrség ezzel szemben kiderítette, hogy Kohn Lipót az István-ut 7. szám alatt egy padlásrészt bérelt a lopott árucikkek elhelyezésére s az összes holmit oda is hordta. A házmesternek, aki a padlás bérlet céljáról kérdezősködött tőle, azt mondotta, hogy raktára kiegészítésére használja. Szembesítették Kohn Lipót a házmesterrel s akkor az orgazdaságot beismerte.

Gyilkos főhadnagy. Szombathelyen véres eset történt e hónap 6-án. Peták főhadnagy agyonlőtte feleségét és súlyosan megsebesítette Korb bárót és Bezerédy huszárhadnagyokat. E két utóbbi teázni volt vacsora után Petákéknál. A férj beszéd közben hirtelen megharagudott nejeére, aki a szomszéd szobába futott. A férj utána rohant s revolverből nejeére lőtt, aki holtan rogyott össze. A lövésre Korb és Bezerédy is a szobába siettek, de a hogy beléptek, Peták rálőtt Korb báróra, aki szintén összerogyott. Bezerédy ekkor lehajolt barátjához s Peták ezalatt lekasztva kardját a szegről, hatalmas csapást mért a háttal levő Bezerédy fejére. Hosszu, elkéseredett küzdelem támadt erre Peták és Bezerédy közt, aki végre kicsavarta a dühöngő férj kezéből a kardot. Peták erre megsemmisülten hanyatlott egy székbe. Peták főhadnagy hétfőn hajnalban vonatra ült és Sopronba utazott, hogy a hadbírósnál jelentkezzék. Az asszonyt azonnal megölte a lövés és Korb báró sebe is halálos. Petákné, Divald volt magyar pénzügyminiszteriumi tanácsosnak leánya. A másik áldozat Korb báró pedig unokaöccse az osztrák honvédelmi miniszternek.

Egy bukott leány meggyilkolása. Budapesten ismét gyilkosság történt, melynek áldozata ezuttal egy bukott leány. A Csengery-utca 43. számú ház első emeletén lakott Bjelobaba Mária, egy 20 éves horvát leány, ki néhány hónapja vetődött Zágráb környékéről a fővárosba. Itt előbb kasszírónő volt, majd a nagyvárosi élet zavarában eitévelyedett s a bukott nők csapatát növelte. Mindig vig kedélyű volt. Péntek este nyolc órakor beszélgetett utóljára társnőjével, másnap reggel 10 órakor pedig már a pamlagon vérben feküdvé, holtan találta őt szállásadónője: Franke Józsefné, aki ilyen tájban szokta őt felkelteni. Rögtön értesítette a rendőrséget, honnan nyomban több rendőrtisztviselő ment a gyilkosság színhelyére. Az orvos megvizsgálta a holttestet s megállapította, hogy a nyakán két vágás van, amelyek közül az egyik husz centiméter hosszú s a géget és ütőereket metszette el. A gyilkosság alkalmassint este kilenc és tíz óra között történhetett, mert a házmesterné, aki a leányokat a kapun beereszti, azt állítja, hogy Bjelobaba az éjjel nem volt künn az utcán.

Nagyon valószínű, hogy rablási szándékkal ölték meg a lányt, mert szobájában mindössze két krajcárt találtak, habár a házbeliek állítása szerint rendszeren volt nála pár forint. Gyanakodnak egy Ős-Budavári olasz énekesre, aki foglalkozás nélkül tartózkodott Budapesten és itt többször felkereste a meggyilkolt leányt.

Tüze dobott dinamit. Nagy szerencsétlenséget idézett elő minap a zólyomgyepei *Herregrund* bányatelepen egy munkás könnyelműsége. *Zsupka* bányász egy skatulya régi dinamitot a tűzhelyre dobott, mert azt hitte, hogy az már elvesztette robbanó erejét. A dinamit azonban rövid idő alatt explodált és iszonyú pusztítást vitt véghez. *Zsupkának* leszakította mindkét lábát, két munkást halálra sebzett, egy bányásznak a karját tépte le, továbbá többeket megsebesített.

MI UJSÁG A NAGYVILÁGBAN?

Németország. Hamburgban, a világhírű német kikötő városban nagy sztrájk ütött ki a munkások között. A hirtelen beállott munkaszünet érzékenyen érinti a gyárakat, melyek ott nagy számban vannak. A szünetelő munkások már vagy egy hét óta egyebet se tesznek, mint üléseznek s ilyenkor megállapítják követeléseiket a bérre nézve. Ujabban a sztrájkoló munkások feleségei, nőtestvérei és leányai közösen elhatározták, hogy hiven ki fognak tartani a férfiak mellett.

A berlini törvényszék hétfőn hozott ítéletet abban a föltűnést keltő politikai pörben, melyet már egy hét óta tárgyaltak a külföld feszült kíváncsisága mellett. A pört német államférfiak indították meg néhány ujságíró ellen, kik éles megjegyzésekkel irták meg a cár orosz-lói pohárköszöntőjét, mely csodálatosan hideg színezetű volt s ezért a bevádolt cikkek a panaszos államférfiakat okolták. A törvényszék Leckert ujságíró 18 havi börtönre, Lützowot 18 havi fogságra és Plötzöt 500 márka pénzbírságra ítélte.

Angolország. Az orleansi hercegi pár mult hét közepe táján érkezett Londonba s legközelebb látogatást tesz az angol királynőnél. Rögtön megérkezésük után kikocsiztak Twickenhamba, London egyik külvárosába, mely mintegy négy mértföldre van a Citytől (belváros.) Az orleansi herceg szülői száműzésöknek nagy részét ott töltötték. Az orleansi herceg megvásárolta a házat, a hol a szülői laktak. — Egy párisi lap közli Mária Dorottya hercegnének, de Lupé és de Richemont grófnókkal való beszélgetését Brüsszelből való elutazása alkalmából. Beszélgetés közben Lupé grófnő megjegyezte, hogy csudálja az erélyt, mely uralkodói lényegében nyilvánul. Erre azt felelte a hercegné: — Igen, erélyes leszek, mert Franciaországban annak kell lenni.

Olaszország. Az olasz hadügyminiszterhez az utóbbi időben több kérvény érkezett az abesszini fogságban sinylődő olasz katonák némelyikétől. Ugy látszik, hogy nem nagyon keserves ez a sinylődés, mert a katonák arra kérik a hadügyminisztert, engedje meg nekik, hogy

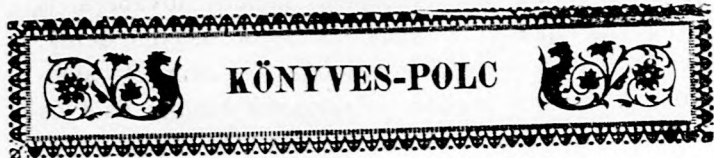
ne jöjjenek vissza Olaszországba, hanem továbbra is Abessziniában maradhassanak. *Menelik* nagyon derék, jószívű uralkodó — írják a katonák — nem is hadifoglyoknak, hanem szabad polgároknak tekinti őket és foglalkozást, munkát is szerzett nekik. Ők Olaszországban nem hagytak hátra semmit, a miért visszakiváncoznának. Se családot, se vagyont és ott, Abessziniában, igen jól megy a dolguk, a benszülöttek nagyon szeretik őket és a munkájukért jól fizetnek. A hadügyminiszter még nem válaszolt a katonáknak, de valószínű, hogy nem fogja megtagadni a kérésüket.

Rómából írják, hogy *Nerazzini* őrnagy *Warabili*-ből, november 25-iki kelettel a következőket táviratozta: „A király táviratát a békekötés elismeréséről megkaptam és átadtam haladéktalanul *Menelik* negusnak. — Holnapután 200 fogolylyal, akik kitünő egészségben vannak, *Harrarban* leszek, honnan Olaszországba viszem őket, mihelyt a karavánok és a katonai kíséret felkészültek. Makonnen az egész uton a legnagyobb gondosságot tanusította irántunk. Kitünően folynak a dolgok, Makonnen biztosított róla, hogy a foglyok *Harraron* gyorsan együtt lesznek, mihelyt *Menelik* a király táviratát megkapta.

A hirhedt szabadkőmives és bukott miniszterelnök: *Crispi* ismét beszéltet magáról. *Cavallotti* képviselő földterítette, hogy a belügyminisztériumnál eltűnt az a sok pénz, melyet az olasz nép gyűjtött össze a legutóbbi földrengések áldozatainak javára. Ez a szabálytalanság, vagyis magyarán mondva, sikkasztás a *Crispi*-kormány idejében történt, sőt egyenesen *Crispi* van vádolva a pénz jogtalan felhasználásával. Olaszthonban feszült érdeklődéssel várják az ezen irányban megindított vizsgálat eredményét.

Románia. Mint megírtuk, az új román kormány már megalakult *Aureliján* Péter miniszterelnöksége alatt. A kormány tagjai a politikai életben már mind ismert és tekintélyes egyének, kiktől az ellenzék is sok jót vár. Az *Aurelian*-minisztérium a fogságba vetett *Ghenadie* metropolita ügyében *Sturdzával* ellenkező nézetben van és hirlik, hogy e főpapa teljes elégtételt fog szolgáltatni azon bántalmakért, melyeket a *Sturdza*-kormánytól elviselt. Az utóbbi időben kiderült, hogy a metropolita mégse követett el szabálytalanságokat az egyházi vagyon kezelése körül, valamint, hogy nem szegte meg a kánoni törvényeket. Mindeme rágalmat a liberális *Sturdza* terjesztette el, hogy ezáltal kiérőlszakolhassa a metropolita elmozdítását. *Sturdza* ugyanis sohase szívelhette *Ghenadiet*, mert az mindig ellensége volt a liberális politikának.

Görögország. A görög hadügyminiszter egészséges és követésre méltó rendeletet adott ki nemrég, melyben a párbajt szigoruan betiltja a katonatisztek között. A rendelet mindenütt nagy örömet keltett.

A Szent-István naptára megjelent.

A napokban megkezdjük szétküldését. Az eddigi megrendeléseket néhány nap alatt elintézzük.

Fölhívjuk e kalendáriumra tisztelt olvasóink becses figyelmét, mely érdekes tartalmánál s nagyszámu szép képeinél fogva a naptárak között az első sorban kap helyet. Sokat nem nyomattunk belőle s azért valószínűleg néhány hét alatt szétkapkodják az összes példányokat.

Figyelmeztetjük ennél fogva t. olvasóinkat: szándékolt megrendeléseiket minél előbb eszközöljék, mert megtörténhetik, hogy később már nem jut nekik.

A *Szent-István naptár* ára 40 kr., a „Magyar Néplap” előfizetőjének 35 kr.

10 példány 3 frt.

50 példány 14 frt.

100 példány 24 frt.

Budapest, 1896 november 25-én.

„Magyar Néplap” szerkesztősége.

A „Herkó Páter” nagy képes néppárti naptára megjelent, magyar, német és tót nyelven. Olvasóink már sokkal jobban ismerik ezt a tréfás, de azért mégis komoly, jó ügyért küzdő lapot, semhogy ismertetnünk s ajánlanunk is kellene. Mégis ismételtelen elmondhatjuk róla, hogy komolyan megérdemli a pártfogást, kivált azok részéről, kik nagyot akarnak nevetni az erősen ostorozott, gunyosan kirajzolt kóser liberálistusson. Ára magyar és német nyelven 40 kr., tótul 30 kr. Megrendelési cím: „Herkó Páter” Budapest.

Szent Skapuláré, vagyis oktató és imádságos könyvecske. Megjelenése óta elkelt belőle 1662 példány, de még mindig kapható. A skapuláré tagokra nézve nélkülözhetetlen. Ára füzve 25 kr., kötve 50 kr., diszpéldány 1 frt. A pénz előleges beküldése mellett bérmentve kapják azt a megrendelők. Kapható Győrött a kármelitáknál.

Megjelent: *A nagy ujság*, vagyis a *La salettei titok*. Pápai engedéllyel közhírré bocsátotta: Zola gróf, lecei és ugentói püspök; magyarul kiadta: Varga Mihály, váci székesegyházi karkáplán. E füzet olyan jóvendöléseket tartalmaz, amelyeknek a közel jövőben kell teljesezésbe menniök. Hogy pedig lássa az olvasó közönség, mily fontos dolgok vannak benne megírva, néhány pontot ide igtatunk belőle: 1. „A jóvendő pápák sorsa.” — 2. „Borzasztó háboruk.” 3. „Egy ország pusztulása.” 4. „Mikor jön el és mit művel az Antikrisztus? Kitél születek?” 5. „Az Antikrisztus harca a földön Eñokkal és Illéssel, akik megjelennek a földön.”

6. „Az egyház győzelme és az Isten békeországa a földön.” — Ára (egy képpel): 25 kr., póstán küldve: 27 kr. Kapható: Varga Mihály, székesegyházi karkáplánál, Vácon.

A nagy ujság után következik ennek folytatása, vagyis „A nagy világcsapás.” E sajtóságos könyv ez évben francia nyelven már három kiadást ért. A fordító ennek fordítási jogát is megszerezte. Már most megrendelhető. Ára: 75 krajcár. A nagy ujsággal egyszerre megrendelve: 95 krajcár, póstán küldve 1 forint.

Kossuth Lajos a világtörténet ítélő széke előtt. Kiadja Zimándy Ignác, volt orsz. képviselő, törökbálinti plebános.

Kossuth Lajos működésével, tényével, jellemével kritikai szempontból még nem foglalkozott könyv oly mélyrehatóan és részletekben, mint a fenti munka, mely most hagyta el a sajtót s bizonyára méltó föltünést fog kelteni mindenfelé. Kossuth Lajos oly nagy alak, élete hazánk legmozgalmasabb korszakával anynyira össze van füződve, hogy megérdemli a figyelmet, a kutatást, a tanulmányozást. S e célra jelesebb munkát nem ajánlhatnánk, mint azt, melyről itt szó van. Nagy tanulmány, kutató szellem, éles bíráló képesség jellegzik e derék művet, melyet a legmelegebb pártfogásra ajánlunk. Zimándy Ignác ur igazi szolgálatot tett a hazai tudományosságnak e munka közrebocsátásával. Kapható Zimándy Ignác plebánosnál Törökbálinton. (Pest m.) Ára 2 forint.

Gzasszonyok Naptára 1897-re (szerk. Zilahy Ágnes) megjelent. E naptár főeleme az egész évre szóló étlap a hozzávaló főzési utasítással, mely évről-évre újabb dolgokat nyújt. Van benne továbbá számos egyéb, a háziasszonyokat érdeklő közlemény; számos képpel. Ára 50 kr., vidékre 55 kr. Megrendelhető a kiadónál (Valter Ernő, Budapest, Práter-utca 44.)

Lelki Vezér. Teljes ima- és énekeskönyv kath. tanulók részére. 126 lap. Függelékül: „a jó ministráns” — magyar betűkkel, előkészítő és hálaadó imákkal és bőséges intelmekkel. Harmadik kiadás, tizezer példányban. Ára kemény kötésben: 50 péld. 5 frt. Erga sacra. 16 int. bérmentve. Ugyanez németben „der Schutengel” címen, számos magyar énekekkel. Kapható Német-Bólyban (Baranyam.) Streicher József plebánosnál.

H u m o r.

A természettanból.

Tanító: Ki tudja megmondani közületek, hogy melyik állat tanusit legnagyobb ragaszkodást az emberhez?

Kacó Gyuri: A pióca!

Szeretetreméltó.

Atya (ki felküldi fiát Budapestre): Aztán, ha pénzre van szükséged, csak irjál.

Fiu: Csak küldj pénzt minél előbb; szükségem mindenesetre lesz reá.

Mentség.

Doktor (kártyázás közben): No kántor uram, gyü!

Kántor: Már engedelmet kérek doktor uram, hogy tetszik engem szólítani: gyü? Hiszen azt csak a lovaknak mondják.

Doktor: Ej, ej; sohse nehezteljen, mondják néha a számárnak is.

Ez is szerencsétlenség.

Koldus: Egy kis alamizsnáért esedezem. Nagy szerencsétlenség ért engem.

Ur: Ugy? — Hát mondja meg, mi történt önnel.

Koldus (sopánkodva): Oh kérem, azelőtt volt egy vak fiam, aki annyit koldult, hogy egész családom szépen megélt belőle s most ez a szerencsétlen visszanyerte szemévilágát.

Őszinteség.

Plebános (hosszas erkölcsi oktatás után): Ismerje kend meg maga-magát s a javulás megjön magától.

Korhely: No hiszen, köszönöm szépen azt az ismeretséget.

Mestersége szerint.

Csász: Megállj, vén satrafa! hol vetted azt a szőlőt?

Cigányasszony: Há tudni ákárja kend, gyűjjön el hozzám holnap: majd kiolvasom a tenyeriből.

Az orvosi számla.

Családapa: No orvos ur, ön nagyon szép számlát küldött nekem.

— Engedelmet kérek, csak olyat küldtem, mint másnak.

Családapa: Hisz éppen az az igazságtalanság! (Barátságosan oldalba könyöklí az orvost.) Hát nem az én leányom hozta be a városba a himlőt, mi?

Budapesti piac.

(A budapesti piaci árak pontos kimutatása.)

Hüvelyes vetemények és termények.

Bab nagy fehér 7.25—7.75 kis gömbölyű 7.25—7.75 frt.
törpe 8.25—8.75 frt., barna 6.50—6.75 frt., tarka 6.00—6.50 forint.

Borsó 8.50—9.50 frt., hámozott 14.00 frt.

Lencse 08.00—15.00 frt.

Köles 8.50—9.50 frt.

Mák 22.00—23.00 frt.

Kendermag 9.00—09.50 frt.

Köménymag 38 frt. Mind 100 kilónkint

Baromfi, vad, tojás.

Tyuk páronkint 1.20—1.35 frt.

Idei csirke páronkint 65—1.20 frt.

Husos lud . . . 3.00—4.00 frt.

Hízott lud . . . 4.00—6.50 frt.

Sovány kacsa . . . 1.30—1.50 frt.

Hízalt kacsa . . . 1.80—2.00 frt.

Kappan . . . 1.30—1.80 frt.

Pulyka sovány . . . 2.50—3.50 frt.

Pulyka hizott . . . 3.50—4.40 frt.

Tojás 1440 darabot tartalmazó láda 30.00—33.50 frt.

kosárarú 40—42 drb 1 forintjával.

Lóvásár.

Könnyebb kocsiló 100—180 frt.

Nehezebb kocsiló (hintós) 100—210 frt.

Igás kocsiló 100—240 frt.

Fuvarosló 40—090 frt.

Parasztló 30—060 frt.

Szurómarhavasár.

Élő borjú 36—42 frt. 100 kiló súly szerint.

Leszurt sertés 48—54 frt.

Élő juhok 15.00—18.00 frt.

Marhavasár.

Jármos ökör 250—335 frt páronkint.

Fejős tehén tarka 60—145 frt., fehérszörű 70—100 frt.,

bonyhádi tehén 105—160 frt darabonkint.

Vágómarha. Magyar ökör 26.00—28.00 frt. Szerbiai ökör 25—30.00 frt. Bivaly 18.00—22.00 frt. Tehén 28—29.00 frt. 100 kilogrammonkint.

Juhvásár.

Elsőrendű (kiviteli) birkáért 15—17.00 frt.

Jóminőségű (anya) birkáért 0—14.00 frt.

Középmínőségű (anya) birkáért 9—11 frt.

Jóminőségű kiviteli (ürű) birkáért 19.00—23.50 kr.

Középmínőségű (ürű) birkáért 14—16 kr. kilogrammonkint eleven súly szerint.

Takarmányvásár.

Réti széna 2.25—3.20 frt.

Muhar 2.30—2.85 .

Zsupszalma 1.65—1.80 .

Alomszalma 1.40—1.60 .

Préselt széna 2.00—2.40 .

Zabos búkköny 2.00—2.20 .

Szalmaszecska 2.00—2.25 .

Lisztüzlet.

Szám.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
frt	14.00	13.40	12.80	12.40	12.10	11.60	11.2	10.00	6.4
	Korpa áron 3.50 görömba 3.50								

Gabnapiac.

			frttól	frtig
Buza	bánsági új	. . .	77—81	klg. 8.05—8.50
—	tiszavidéki	. . .	77—81	. . . 8.05—8.50
—	pestvidéki	. . .	77—81	. . . 8.00—8.45
—	fenérm.	. . .	77—81	. . . 8.00—8.45
—	bácskai	. . .	77—81	. . . 8.10—8.55
Rozs	elsőrendű	. . .	70—72	. . . 6.75—6.90
—	másodr.	. . .	. . .	. . . 6.20—6.35
Árpa	takarmány	. . .	60—62	. . . 4.10—4.4
—	égetni való	. . .	62—64	. . . 5.10—5.90
Zab		. . .	39—41	. . . 5.65—6.10
Kukorica		. . .	—	. . . 4.25—4.30

Szerkesztésért felelős: Lepsényi Miklós

Apró hirdetések egyszeri közlése szavanként 2 krral fizetendő. Vastagon szedett betűk kétszeresen számíttatnak. Címmel feladottak után 30 kr. bélyeg is fizetendő.

Cím alatt a hirdető neve, város vagy utca megnevezése s a postarésztante szó értendő.

HIRDETÉSEK

felvételnek lapunk kiadóhivatalában
Budapest, Práter-utca 44.

Allandó hirdetések petit soronként 6 kr. s nonparellsor 10 krral számíttatnak. A közlési díj készpénz vagy levélbélyegeken előzetesen melléklendő.

Levélbeli felvilágosítás csak a hirdetés és válaszbélyeg beküldése mellett adatik.

A „Magyar Néplap“

elárúsítás végett minden vidéki dohány-tőzsdének megküldetik, ha egy levelező-lapon eziránt kiadóhivatalunk megkerestetik.

(Tisztelettel kérjük t. elvbarátainkat is lapunk szétküldése körül közreműködni olyformán, hogy városukban ily tőzsdéket szerezni s a címet kiadóhivatalunkkal közölni sziveskedjenek.)

A Magyar Néplap

most már

25.000

példányban

jelenik meg és e mellett a legolcsóbb és a legelterjedtebb heti lap.

Magyar Néplap

MEZŐGAZDA,

Christliches Volksblatt

és

KRESTAN

szerkesztősége és kiadóhivatala

BUDAPEST,

Práter-utca 44. szám.

(Óriás-utca sarkán.)

Hirdetéseket lapunk számára kizárólag a MAGYAR NÉPLAP kiadóhivatala fogad el.

A „Szent Gellért“ könyvnyomda

elvállal mindennemű megrendelést, egyházi, községi és magán jellegű **nyomatványokat**, és szállítja azokat a legrövidebb idő alatt, s legjutányosabb árakon; erős, jó papírt ad s tetszetős, csinos kiállításra nagy súlyt fektet.

Tisztelettel kérjük a főt. Plebános urakat, a községi előljárókat, a különféle egyletek tagjait s minden katolikust, hogy nyomdai megrendeléseiket ezentul ne zsidó vagy szintelen nyomdában eszközöljék, hanem keressék meg a „Szt-Gellért“ katolikus könyvnyomdát, mely mindenkor rendelkezésükre áll s így támogassák a kath. ügyet. Fogjunk össze valamennyien, akkor boldogulunk.

Könyvnyomdánk mint a katolikus érdekek megrendíthetetlen támogatója, büszkeségét helyezi abba, ha az igényeket minden tekintetben kielégítheti s a megrendelőktől csak dicséretet arathat.

Budapest, 1896. Práter-utca 44.

Tisztelettel

a „Szent-Gellért“ könyvnyomda.